

Конвенція
Ради Європи
про запобігання насильству
стосовно жінок і домашньому
насильству та боротьбу
з цими явищами

Механізм
моніторингу

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами, також відома як **Стамбульська конвенція**, набула чинності 1 серпня 2014 року. Це перша міжнародна угода, яка встановлює низку юридичних зобов'язань щодо забезпечення комплексних заходів реагування на всі форми насильства стосовно жінок, включаючи домашнє насильство. Конвенція містить детальні положення щодо

- ▶ запобігання насильству,
- ▶ захисту та підтримки жертв,
- ▶ притягнення кривдників до відповідальності

й зобов'язання щодо розробки комплексної політики та її скоординованої реалізації.

■ Стамбульська конвенція містить багато інноваційних підходів. Вона визнає насильство стосовно жінок порушенням прав людини та формою дискримінації. Конвенція також вимагає криміналізувати низку видів насильства щодо жінок і дівчат та наголошує на важливості викорінення причин такого насильства (гендерна нерівність, стереотипи й упередження).

■ Конвенція запроваджує механізм моніторингу для оцінки дотримання її положень на практиці і надання рекомендацій для сторін. Цей механізм моніторингу має дві складові: група експертів з дій проти насильства стосовно жінок і домашнього насильства (ГРЕВІО), незалежний експертний орган, і **Комітет Сторін**.

ГРЕВІО

■ ГРЕВІО – спеціалізований незалежний орган, що відповідає за моніторинг виконання Конвенції країнами, які її ратифікували. Вона складає та публікує звіти з оцінкою законодавчих та інших заходів, яких ці країни вжили, щоб виконати положення Конвенції (процедура оцінювання). У певних випадках ГРЕВІО може ініціювати перевірку (процедура перевірки).

■ ГРЕВІО може також ухвалювати загальні рекомендації щодо тем і понять Конвенції.

Хто є членами ГРЕВІО?

■ Члени ГРЕВІО – незалежні й неупереджені експерти з високими моральними якостями, відомі своєю загально визнаною компетенцією у сферах прав людини, гендерної рівності, насильства стосовно жінок, допомоги жертвам та їх захисту, які продемонстрували відповідний професійний досвід у цих галузях.

■ ГРЕВІО первинно складалася з 10 членів, однак після 25-ї ратифікації Конвенції їх кількість було збільшено до 15 членів. Призначаючи членів ГРЕВІО, враховують гендерний і географічний баланс, а також багато дисциплінарний досвід. Членів ГРЕВІО обирає Комітет Сторін серед громадян сторін Конвенції. Вони є спеціалістами в різних галузях (судді, прокурори, науковці, соціальні працівники, представники громадянського суспільства тощо).

■ Термін повноважень членів ГРЕВІО становить **чотири роки, з можливістю одноразового поновлення.**

Як ГРЕВІО проводить оцінювання?

■ Працюючи з кожною країною окремо, ГРЕВІО проводить перше (основне) оцінювання для країни, що ратифікувала Конвенцію. ГРЕВІО ініціює цю процедуру, надсилаючи відповідній країні свій опитувальник і запрошуючи органи влади надати відповіді у вигляді комплексного звіту. ГРЕВІО також збирає **додаткову інформацію з різних інших джерел**, зокрема від неурядових організацій (НУО), громадянського суспільства, національних правозахисних установ, органів Ради Європи (Парламентської асамблеї, Уповноваженого з прав людини й інших відповідних органів), а також структур інших міжнародних угод. Після первинного вивчення такого звіту й додаткової інформації ГРЕВІО веде діалог із представниками відповідної країни.

■ Тоді ГРЕВІО здійснює **аудиторський візит**. Зміст зустрічей між делегацією ГРЕВІО та її співрозмовниками (чиновниками, представниками НУО, жертвами тощо) є конфіденційним.

■ Далі ГРЕВІО складає проєкт звіту про оцінку та надсилає його відповідним урядам для надання коментарів. ГРЕВІО враховує ці коментарі, складаючи остаточний звіт, який знову передають відповідним органам влади. **Після його прийняття звіт ГРЕВІО оприлюднюють** (на вебсайті Стамбульської конвенції) разом із **коментарями**, отриманими від відповідної сторони.

Як ГРЕВІО ініціює перевірку?

■ ГРЕВІО може ініціювати процедуру перевірки, якщо наявна **достовірна інформація** про потребу в заходах запобігання **серйозним, масовим чи постійним актам насильства**, які охоплює Конвенція.

■ ГРЕВІО може попросити країну терміново надати спеціальний звіт.

■ Врахувавши доступну інформацію, ГРЕВІО може доручити одному чи кільком своїм членам провести перевірку. За наявності обґрунтування та згоди відповідних органів влади, перевірка може передбачати візит у країну.

Чого не робить ГРЕВІО?

■ ГРЕВІО не є органом з розгляду скарг. Єдиним органом Ради Європи, що має право розглядати окремі скарги про порушення прав людини у випадках насильства стосовно жінок і домашнього насильства, є Європейський суд з прав людини.

■ ГРЕВІО не втручається в судові процеси.

КОМІТЕТ СТОРІН

— Комітет Сторін складається з представників сторін Конвенції. На основі звітів ГРЕВІО Комітет може надати **рекомендації** щодо заходів, яких потрібно вжити для реалізації висновків у звітах ГРЕВІО. Він також стежить за виконанням власних рекомендацій.

— Комітет якнайшвидше **вивчає висновки всіх перевірок**, які проводять члени ГРЕВІО, і розглядає необхідні заходи відповідно до цих висновків

УЧАСТЬ ПАРЛАМЕНТУ В МОНІТОРИНГУ

— Основною інновацією Конвенції є зобов'язання сторін запрошувати свої **парламенти до участі в процесі моніторингу** й надсилати їм звіти ГРЕВІО.

— Конвенція також передбачає важливу **роль Парламентської асамблеї Ради Європи**, яку запрошують регулярно перевіряти виконання Конвенції.

РОЛЬ НУО ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

— НУО й інші члени громадянського суспільства (наприклад, наукова спільнота, професійні спілки, адвокатські організації) є **основними партнерами** в процесі моніторингу виконання Конвенції. Вони є **основними джерелами інформації**, і ГРЕВІО вважає всі отримані від них відомості конфіденційними.

— НУО наполегливо радять долучитися та в будь-який час ділитися своїми занепокоєннями.

— Починаючи моніторинг певної країни, ГРЕВІО може запросити НУО надати відповідну інформацію. Під час візитів її делегації також проводять **зустрічі з представниками НУО**.

Контактні дані й додаткові відомості

Secretariat of the monitoring mechanism of the Council
of Europe Convention on preventing and combating
violence against women and domestic violence

Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex France

Ел. адреса: conventionviolence@coe.int

www.coe.int/conventionviolence

УКР

www.coe.int

Рада Європи є провідною правозахисною організацією на континенті. До неї входять 47 держав-членів, 28 із яких є членами Європейського Союзу. Усі держави-члени Ради Європи підписали Європейську конвенцію з прав людини – угоду, призначену захищати права людини, демократію та верховенство права. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за реалізацією Конвенції в держава-членах.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE